

Žaltář k Matce Boží

Dimitrij Rostovský

Překlad: Antonín Čížek

© Antonín Čížek, 2015

Svatý Dimitrij Rostovský (1651–1709)

Svatý Dimitrij, metropolita Rostovský, světským jménem Daniel Savič Tumalo se narodil v prosinci 1651 v obci Makarov (Kyjevská gubernie). Studoval v Kyjevsko-Bratské škole (později Kyjevsko-Mohiljanská akademie). V roce 1668 se stal mnichem a žil sedm let v Krilovském klášteře v Kyjevě. V roce 1675 se stal knězem a byl poslán do Černigova, kde se proslavil jako kazatel. Po roce 1677 strávil několik let cestami po kláštěrech.

10. srpna 1681 byl ustanoven igumenem Svato-Spasského klášteřa v Černigově. Po třech letech později odjel do Kyjevsko-Pečerské lávry, kde se věnoval zpracovávání životů svatých.

V roce 1701 se stal metropolitou Tobolska a celé Sibiře, ale kvůli nemoci byl již roku 1702 přeložen do Rostova. Tam organizoval školství, objížděl eparchie, z nichž bylo funkčních jen málo, a vedl

polemikou se staroobřadníky. Ačkoliv disponoval jen nepatrnými prostředky, nezatěžoval zvýšenými dávkami jemu podřízené duchovenstvo.

Jeho kázání byla proniknuta srdečnou hřejivostí a duchovní ušlechtilostí. Jeho vztah k reformám Petra Velikého nebyl jednoznačný. Na jedné straně reformy vítal, zvláště v oblasti vzdělávání, ale na druhé straně činil nářky na jejich tvrdost, která se přičí ideálům přijatým církví.

Zemřel v roce 1709 a v roce 1752 byly nalezeny jeho neporušené ostatky.

Památka sv. Dimitrije Rostovského je v pravoslavném církevním kalendáři 21. září.

Poklony přesvaté Bohorodičce

Pojďte, pokloňme se naší Královně a Bohorodičce.

Pojďte, pokloňme se Panně Marii, naší Královně a Bohorodičce.

Pojďte, pokloňme se a padněme před samou Paní a Pannou Marií, naší Královnou a Bohorodičkou.

Klaníme se ti, přesvatá Bohorodičko, skrze niž se nám zjevilo pravé Světlo, Královno nebe a země, naděje beznadějných, pomocnice bezmocných a zastánkyně všech hříšníků. Ty nás přikryj a zstaň se nás ve všech duchovních i fyzických bédách a potřebách a buď nám, prosíme, skrze své svaté modlitby zastánkyní.

Klaníme se tvému požehnanému početí i narození ze tvých svatých rodičů Jáchyma a Anny a prosíme tě, naše Paní, dej nám, abychom začali život bez hříchu a přinesli ovoce pokání.

Klaníme se tvému uvedení do Pánova chrámu, když ti byly tři roky, Panno, a prosíme tě, naše světlo, abys nás skrze své modlitby učinila chrámy Svatého Ducha.

Klaníme se tvému zvěstování, přechistá Bohorodičko Panno, kdy jsi skrze působení Svatého Ducha a hlas archanděla počala Otcovo Slovo, a prosíme tě, naše světlo, abys nám zoufalým zvěstovala spásu.

Klaníme se tvému porodu, kdy v tobě přijal tělo a narodil se z tebe Kristus, Spasitel světa, a ty ses stala Matkou Boha, která je oslavována a vyvyšována celým stvořením, a prosíme Tě, naše světlo, projevu se nyní i v budoucím věku jako milosrdná Matka.

Klaníme se tvému očištění, neposkvrněná, nevinná, neporušená a přechistá Panno, a modlíme se k tobě, naše světlo, abys nás svými modlitbami očistila od každé poskvrny těla i ducha.

Klaníme se a uctíváme tvé utrpení, které jsi vytrpěla při dobrovolném strádání tvého Syna, když se naplnilo Simeonovo proroctví: I tvou vlastní duši pronikne meč, a prosíme tě, naše světlo, abys nás zbavila našich duševních a tělesných nemocí.

Klaníme se ti, Paní, když myslíme na tvou radost, kterou jsi měla při vzkříšení tvého Syna, a prosíme tě, naše světlo, abys nás nezbavovala duchovní radosti.

Klaníme se tvému svatému a slavnému zesnutí a prosíme tě, naše světlo, abys svou pomocí umrtvila naše tělesné vášně.

Ach, přesvatá Vládkyně a Bohorodičko, přijmi tuto malou modlitbu a přines ji svému Synu a našemu Bohu, aby kvůli tobě spasil a osvětil naše duše.

Když hledíme na tvůj přesvatý obraz, vidíme v tobě pravou Bohorodičku a s vírou srdce a láskou duše padáme a klaníme se tobě, která držíš na rukou předvěké dítě, našeho Pána Ježíše Krista.

Ach, naše přesvatá Paní a nebeská Královno, přeslavná Vládkyně, Panno a Bohorodičko, ty jsi spravedlivou útěchou i životem a vzkříšením těch, kdo v tebe doufají! Skloň, ó Paní, svůj přecistý sluch k naší modlitbě, kterou ti přinášíme my, tví nepotřební a nehodní služebníci.

Ach, naše Matko milosrdenství, zjev své milosrdenství na nás, kteří jsme zarmoucení a stále přebýváme v hříších, a nepřehlížej nás, tvé hříšné služebníky.

Ach, naše překrásná Matko, ty jsi prostřednicí všeho dobrého, oživením smrtelných lidí a vykopením zahynulých. Přijmi tyto nehodné modlitby, tvých padlých a hříšných služebníků, kteří se v této chvíli našeho hořkého a bolestivého prošení v pláči odvažujeme volat k tobě, přesvaté Paní, Královně a Bohorodičce, touto modlitbou a radostným pozdravením anděla: Bud' pozdravena, Bohorodičko a Panno, požehnaná Maria, neboť jsi tělesně počala Božího Syna. Bud' pozdravena, neboť jsi ho nosila ve svém lůně. Bud' pozdravena, neboť jsi ho porodila. Bud' pozdravena, neboť jsi ho kojila na prsou. Bud' pozdravena, neboť se mu klaněli mudrci. Bud' pozdravena, neboť jsi po třech dnech nalezla Krista v chrámě. Bud' pozdravena, neboť Kristus vstal z mrtvých a vystoupil na nebesa. Bud' pozdravena, neboť i ty sama jsi byla vzata do nebe. Bud' pozdravena, neboť panenstvím převyšuješ anděly a slávou svaté. Bud' pozdravena, neboť přinášíš zemi mír. Bud' pozdravena, neboť tě

poslouchají všichni obyvatelé nebe. Buď pozdravena, neboť u Krista, svého Syna a našeho Boha, můžeš vyprosit vše, co chceš. Buď pozdravena, neboť jsi hodna přebývat v blízkosti Přesvaté Trojice. Buď pozdravena, neboť jsi Matkou zhanobených lidí, kteří se k tobě utíkají. Buď pozdravena, neboť tvá radost neskončí na věky. Buď pozdravena, milostiplná, Pán s tebou.

Ach, přesvatá Vládkyně, Panno a Bohorodičko, přijmi naši nehodnou modlitbu, chraň nás před náhlou smrtí a dej nám ještě před smrtí pokání.

1. kafizma

Žalm 1

Blaze tomu, kdo miluje tvé jméno, vždy panno a matko Maria: tvou milostí bude upevněna jeho duše. Podobá se stromu zasazenému u vodních pramenů, který nese mnohé plody pravdy. Požehnaná jsi mezi ženami pro pokoru a víru tvého srdce, neboť všechny ženy překonáváš svou krásou a anděly a archanděly převyšuješ svatostí. Tvá milost a štědrost jsou všude zvěstovány a Bůh požehnal dílo tvých rukou.

Žalm 2

Paní, proč se pohané bouří a souží mne? Zahanbi a přemož je bouří hrůzy a strachu. Kéž nás přikryje tvá pravice. Rozežň mraky našich nepravostí a sejmi z nás břemeno našich hříchů. Přijďte k ní všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi, a ona vás utěší, přistupte k ní se svým trápením a ozáří vás záře její tváře. Velebte ji celým svým srdcem, neboť její milosti je plná země.

Žalm 3

Paní, jak mnoho je viditelných i neviditelných nepřátel, kteří mě souží! Kéž bys je rozvála bouří svého spravedlivého hněvu. Smiluj se nade mnou, Paní, a uzdrav mé neduhy, zahřej mé zledovatělé srdce a nevydávej mne do rukou mých duchovních nepřátel. V den mé smrti přijď na pomoc mé duši a přiveď mne do přístavu spásy. Sláva tobě, zastávkyně těch, kdo jsou bez pomoci.

Píseň místo Slávy

Tebe, Matko Boží, chválíme. Tebe, Maria, vždy panno a Bohorodičko, vyznáváme. Tebe vyvolenou předvěkým Otcem celá země velebí. Tobě všichni Andělé i Archandělé, tobě všechna Panstva pokorně slouží. Tobě se všechna Knížectva, nadpřirozené nebeské Síly i všechny Mocnosti podřizují. Před tebou stojí v radosti

všechny Trůny, Cherubové i Serafové. K tobě nepřetržitě volají všechny andělské zástupy: Přesvatá Bohorodičko Maria, Matko a vždy panno, nebe i země jsou plné velebnosti slávy tvého lůna. V tobě slavný zástup apoštolů chválí Matku svého Stvořitele a Spasitele. Tebe množství mučedníků velebí jako Bohorodičku. Tebe slavný zástup vyznavačů nazývá chrámem Svaté Trojice. V tobě zástupy panen vidí vzor svého panenství. Tebe nazývají duše všech svatých přeslavnou královnou nebes. Tebe svatá církev věrných křesťanů po celém světě vyznává jako Matku Boží a uctívá tě jako Bohem vyvolenou pannu nebeského Krále. Paní, ty jsi slávou všech svatých. Ty jsi otevřenou bránou do ráje. Ty jsi žebřem do nebeského království. Ty jsi překrásným palácem Krále slávy. Ty jsi nepomíjející archou milosti. Ty jsi nekonečnou propastí štědrosti. Ty jsi útočištěm hříšníků. Ty jsi požehnanou Matkou Krista Spasitele. Ty jsi kvůli osvobození zajatého člověka přijala z Ducha Svatého do svého lůna Boha a obsáhla jsi v něm Neobsáhnutelného. Tebou byl přemožen pekelný nepřítel a věrným se otevřela brána do nebeského království. Ty stojíš po Boží pravici. Ty, Maria vždy panno, prosíš za nás u něj, který bude soudit živé i mrtvé. Toužíme, abys byla vždy naší zastánkyní u tvého milovaného Syna a Boha, který nás vykoupil svou drahocennou krví, abychom dosáhli zaslíbené věčné slávy. Vládkyně, zachraň svůj lid a požehnej svému dědictví, abychom se stali účastnými blaženého dědictví tvého Syna. Zachraň nás a vezmi nás na celou dobu do blažené věčnosti. Ach, nejštědřejší Panno, celým srdcem i ústy tě toužíme chválit a velebit. Nejmilosrdnější Matko, dej, abychom se nyní i vždycky uchránili od hříchu. Smiluj se nad námi, Zastánkyně, smiluj se nad námi, aby s námi bylo tvé milosrdenství. Nejmilosrdnější, v tebe doufáme, proto nás zachovej na věky věků.

Tobě patří chvála, tobě patří píseň nyní i vždycky a na věky věků. Amen.

Žalm 4

Paní, když jsem k tobě s vírou a nadějí v tebe volal, ty jsi mne vyslyšela a před řvoucí zlobou duchů v ovzduší, kteří mne chtějí

zničit, a před těmi, kdo mi usilují o život, jsi mne ve svém milosrdenství ochránila a vysvobodila, neboť požehnaná je tvá milost vůči těm, kdo vzývají tvé svaté jméno. Paní, ty jsi na věky požehnaná mezi ženami a tvá vláda je vyvýšená na věky věků.

Žalm 5

Paní, slyš má slova a neodvracej ode mne svou mateřskou tvář. Obrát' můj pláč v radost a mé nářky ve veselí, aby před mýma nohama padli mí nepřátelé. Svými přemocnými modlitbami rozdrt' jejich pyšné hlavy, aby ti žehnal každý národ a tvé jméno vyznával každý člověk. Požehnaná jsi, dcero velkého nebeského Krále: Ty jsi korunou vši svatosti, ty jsi slávou nebeského i pozemského Jeruzaléma. Ti, kdo tě velebí, budou požehnáni ve svých dílech, ti, kdo ti žehnají, obdrží požehnání a, kdo tě proklínají, budou prokleti. Kéž je v domě tvých služebníků vždy hojnost vína a oleje. Velebíme Boha, který tě stvořil, požehnání jsou i tví rodiče, kteří tě zrodili. Požehnaná jsi, Paní, na nebi i na zemi, chválena a velebena na věky věků.

Žalm 6

Paní, ať nás hříšné neodsoudí svým hněvem spravedlivý Pán a ať nás netrestá svým hněvem. Naše Zastánkyně, starej se o nás a pro tvé svaté jméno nás svými modlitbami vytrhni z bran pekla a z jícnu temné propasti, abychom na věky hlásali tvé divy. Vždyť ne mrtví nebo ti, kdo jsou v pekle, ale my živí tě chválíme a skrze tvou milost tě velebíme.

Píseň místo Slávy

Sláva tobě, Matko Boží, útočiště věrných, vysvobození ze zlých situací a Božská útěcho mé duše. Požehnaná Panno, svou ubohou duši, která je zraněná střelami zlostného válečníka, svěřuji tvému všemocnému zastání. Zachraň ji, přikryj ji a uchovej ji bez úhony od démonských úkladů, abych k tobě volal: Bud' pozdravena, nevěsto nesenoubená!

Žalm 7

Má Paní, v tebe doufám, proto zbav mou duši nepřátel, abych ti ve své ubohosti děkoval. Kéž jas tvé tváře zazáří mé duši a tvůj pohled ať milostivě ozáří mé svědomí, abych tak skrze tebe přinesl modlitby a prosby Nejvyššímu.

Žalm 8

Paní, náš Pán se skrze tebe stal Spasitelem a naším bratrem. Jako oheň na keř a jako rosa na rouno do tebe vstoupilo předvěké Boží Slovo, když na tebe sestoupil Duch Svatý a zastínila tě moc Nejvyššího. Požehnaný je v tobě počatý plod života tvého, požehnaný je tvůj panenský porod, požehnaná je čistota tvého těla a požehná je štědrost tvého srdce. Sláva tobě, horlivá Zastánkyně všech věrných.

Píseň místo Slávy

Buď pozdravena, nejštědřejší Matko milosrdenství, zachraň svou milostí ty, kdo tě vzývají v pravdě. Těm, kdo jsou sami, buď útěchou a pokoušeným útočištěm. Tvé pomoci svěřuji svou duši i tělo, veď mne a uč mne, co mám dělat, abych dosáhl spásy.

Po 1. kafizmě tropáry hlas 1

Ozař, dobrá Panno, mou temnělou duši, zažeh mou necitelnost a nauč mě konat vůli tvého Syna, abych skrze tvé modlitby obdržel odpuštění mých mnohých hříchů.

Sláva: Panno, daruj mi zkroušenost a hojné vylití slzí. Jediná přečistá, skrze tebe se nám otevřela nekonečná štědrost a ty vysoušíš povodně i proudy vášní.

I nyní: Blíží se soudce a přede dveřmi je konec, buď odvážná, duše, a z hloubi srdce volej k Matce našeho Boha: Vládkyňe, skrze tvé zastání mne osvobod' od hrozných muk a přiveď mne do jasných příbytků.

Modlitba

Má láskyplná Paní, Bohorodičko a Vládkyně, ty znáš mé myšlenky i slabost mé přirozenosti. Před tebou odhaluji svou duši, kterou jsem poskvnil hříchy a nepotřebnými úmysly. Vždyť ty, Vládkyně, znáš hnis mých tělesných i duševních ran, proto mi daruj jejich uzdravení, když na ně vyliješ krůpěj své lásky a milosti. Pohlédni, má Vládkyně a Bohorodičko, svým milosrdným zrakem na mou ubohou duši, která je obtížena tíhou hříchů a má být spravedlivým Soudcem vydána ohni. Ty mi však svými modlitbami, láskyplná Panno, nakloň svého Syna a Boha veškerenstva, který mne chce usvědčit před anděly a lidmi z mých zlých myšlenek a skutků. On tě ve své dobrotě a lásce poslechne, když se budeš modlit za mou ubohou duši. Ach, útočiště věrných, smiluj se nade mnou, který se válí v propasti hříchů, ale obrací se k tobě vzdechy zkroušeného srdce, abych skrze tvé zastání obdržel odpuštění mých mnohých hříchů. Vždyť tvůj Syn a Bůh nám tě daroval jako útočiště. Ach, Hospodine, Pane, který ses ve svém milosrdenství rozhodl pro spásu člověka narodit z čisté Matky a vždy panny Marie, přijmi tuto Zastánkyni mé nehodnosti. S její pomocí a zastáním přibíhám ke tvé nesmírné dobrotě a lásce, abych obdržel odpuštění svých hříchů, jimiž jsem proti tobě, Pane, dobrovolně zhřešil. Neboť tobě spolu s Otcem a Svatým Duchem náleží veškerá sláva a čest nyní i vždycky a na věky věků. Amen.